

Академик Стеван Пилиповић:

ОЛГА ХАЏИЋ (1946-2019)

Поштовани чланови породице Олге Хаџић, поштовани чланови академије, поштовани чланови ПМФ-а, Универзитета у Новом Саду поштовани поштоваоци академика Олге Хаџић. Пре свега желим да вас обавестим да је на адресу САНУ и на адресу Огранка САНУ у Новом Саду стигао читав низ телеграма са изразима саучешћа поводом смрти наше драге колегинице академика Олге Хаџић. Телеграме су упутили професор Зоран Милошевић Покрајински секретар за високо образовање науку и технолошки развој, професор Синиша Бокан декан Академије уметности у Новом Саду, проф Ђемал Дочићанин у име Државног универзитета у Новом Пазару и велики број академика који нису били у могућности да присуствују сахрани. Комеморација у Српској академији наука и уметности у Београду ће бити одржана крајем фебруара.

Сви ми смо били запрепшћени вешћу о смрти наше колегинице професора, академика Олге Хаџић. Изразито витална са великим богатством нових идеја у пуној интелектуалној снази нас је напустила и оставила у неверици. Како је могућ такав нагли обрт? Њен ведри дух, осмех и кристално јасни глас још увек су у нашим мислима. Тешко нам је да поверујемо да смо изгубили тако драгу и значајну особу.

Олга Хаџић је била икона ПМФ-а, Универзитета у Новом Саду и града Новог Сада. Не познајемо особу која је имала више познатика и пријатеља у нашој градској средини окренутој ка науци, уметности ка универзитету. Сви су, сви смо, знали Олгу Хаџић. Обдарена талентом за све активности којима се бавила, Олга Хаџић оставила је дубоки траг у свим научним и наставним делатности на универзитету, посебно на Природно-математичком факултету, у Српској академији наука и уметности и у Огранку Српске академије наука и уметности у Новом Саду. У овом тужном тренутку нисмо довољно свесни колики је значај она имала у нашој средини. Вероватно још увек не сагледавамо све празнине које је оставила својим одласком.

Да бих избегао понављања изоставићу део о њеној породици о средњошколско образовање. Чули смо нашу деканицу а и у интервјуу који чувамо у САНУ она је дивно описала своје порекло и школске дане. Диплому на студијама математике на Филозофском факултету у Новом Саду стекла је у јуну 1968. када је изабрана за асистента на тада формираном Природно-математичком факултету у Новом Саду. Магистрирала је на Природно-математичком факултету у Београду, јуна 1970. године, а докторску дисертацију одбранила је у 26. години 1972. на Природно-математичком факултету у Новом Саду, све под менторством академика Богољуба Станковића. Била је увек прва у генерацији у сваком нивоу школовања и студирања. Њено разумевање свих образовних предмета, ширина коју могу да достигну само посебно обдарени, импулсивни дух, укомпонован са огромном али смирујућом љубави према музици су је красили у току студирања. Дилема, математика или музика, а на крају избор студија математике је у највећој мери одраз њених изразито високих интелектуалних

способности да уочава и разрешава проблеме на високо апстрактном нивоу. Проучавајући математику уживала је у музици. Често је из њеног кабинета допирала музика. Нама на Природно-математичком факултету Олга Хаџић је била и остала узор вредног посвећеног научника. Недавно преминули академик Богољуб Станковић увео је Олгу Хаџић у научни рад, а она га је следила и у наставним активностима као и у изграђивању односа са колегама и студентима. Са великим поштовањем говорила је о научним и педагошким квалитетима професора Станковића, не одвајајући те две целине.

Сви ми сличних година и млађи, као колеге на департману, имали смо у Олги Хаџић велику подршку, особу која нас је подстицала на рад, на читање стране литературе. Била је уредник неколико научних часописа; била је дугогодишњи главни уредник нашег часописа НСЈОМ преко којег смо остваривали размену са преко 400 математичких часописа, међу којима су и оних водећи у математичкој литератури. Седамдесетих и осамдесетих година Олга Хаџић је започела размену нашег часописа (тада под другим називом) са светским часописима. То је период сјаног ентузјазма на Департману за математику, када смо се сви састајали у просторијама библиотеке коју је водила Драгица Черевцики. Прво смо одлазили у библиотеку а затим у кабинете. А када смо одлазили својим кућама, поново смо свраћали у библиотеку. Интернета није било, тако да је библиотека и часописи до којих смо долазили ангажовањем Олге Хаџић, био наш прозор у свет. Имали смо сјајне професоре, академике Мирка Стојаковића, Милеву Првановић и Богољуба Станковића, али за нас тада на почетку каријере Олга Хаџић је била нешто посебно. Била нам је мера вредности, мера успеха. Тада смо почели много интензивније да шаљемо радове у иностране часописе, мада нису постојале SCI листе које данас често младе истраживаче воде у погрешном правцу. То је било златно доба Новосадске математике. Из тог доба је остало оно што је највредније код нас на департману као неписано правило: мера успеха је квалитет а не само квантитет. По том критеријуму наш департман има посебну снагу. Увек сам истицао и сада истичем огромне заслуге Олге Хаџић за такав позитиван однос према науци уопште.

Под руководством академика Богољуба Станковића, у муњевитом научном и наставном развоју прошла је све етапе и у изборима у наставна звања. За редовног професора на Природно-математичком факултету у Новом Саду изабрана је са 35 година 1981. године. У 38. години је постала дописни члан ВАНУ, редовни члан ВАНУ 1990. а редовни члан Српске академије наука и уметности постала је 1991. године.

Њена друштвена ангажованост је увек била јасно усмерена интересима наставе и науке. Била је продекан ПМФ-а, председник Савета ПМФ-а. Изабрана је за ректора универзитета у Новом Саду 1996. године у врло тешким временима за нашу земљу. Као ректор, поносила се набавком два клавира Јамаха; један је на универзитету а други у Огранку САНУ. То је са радошћу истицала као њен највећи допринос у подизању општег културног нивоа. Треба истаћи да је у периоду њеног мандата издавачка делатност на универзитету подигнута на највиши ниво. Тада је публикован далеко највећи број уџбеника на Универзитету у Новом Саду. Као члан научно-стручних универзитетских комисија је, и после пензионисања, значајно доприносила развоју нашег универзитета.

Октобарску награду за успехе у науци и настави града Новог Сада добила је 1979. године. Добитник је и две повеље Природно-математичког факултета, 1985. и 2015. године. Аутор је и коаутор преко 200 научних радова објављеним у домаћим и иностраним научним часописима САД, Немачке, Италије, Јапана, Аустрије, Индије, Пољске, Румуније и Мађарске.

Написала је 21 књигу. Међу књигама се посебно истичу оне посвећене пробабилистици. Вероватно најзначајнија је она публикована са колегом Папом, штампана у Шпрингеровој серији. Посебан значај имају књиге које је као уџбенике писала за студенте. На тај начин је креирала читав низ предмета на редовним и последипломским студијама на ПМФ у Новом Саду.

Област математичког научног истраживања је теорија фиксне тачке, а по њој једна класа тзв. *m-конорми* носи њено име - *Хаџић m-конорме*. Радови Олге Хаџић су заснивани на изванредном познавању теорије тополошких простора у оквиру функционалне анализе са применама у пробабилистичким метричким просторима и пробабилистичким једначинама.

Била је ментор шест докторских дисертација, три из математике и три из туризмологије. Била је изванредан наставник. Поносила се чињеницом да смо је сви ми колеге сматрали за најбољег или за једног од најбољих наставника које смо имали. Студентске оцене су биле увек максималне. Више од тога, студенти су је обожавали. Сви ми знамо да је одржала огроман број приватних часова и консултација без икакве материјалне надокнаде.

Академик Олга Хаџић је имала неисцрпну стваралачку енергију у разнородним областима природних и друштвених наука. Године 2006. нам је јасно показала свој ренесансни дух. Тада је одбранила докторски рад на Природно-математичком факултету у Новом Саду са темом из области стратегијског менаџмента у културном туризму. О том делу њених научних и стручних активности ће говорити колеге са Департмана за географију, туризам и хотелијерство.

Олгу Хаџић памтимо по изванредним научним резултатима који је сврставају у ред наших најбољих математичара у Србији, свакако најбољу у области непокретне тачке. Памтимо је по великом ентузијазму којим је млађе колеге усмеравала да публикују радове у иностраним часописима, као и по сјајним предавањима по којима је памте многе генерације студената. Такође је памтимо као изванредно хуману особу која је материјално, анонимно и јавно, помагала многим студентима. Вероватно ће моје колеге више говорити о њеном хуманом односу и оптимизму који је ширила. Тај хумани однос који је академик Олга Хаџић уграђивала у свим сегментима својих активности а посебно њен изванредним научни опус остају нам као трајна вредност.

Нека јој је вечна слава!

У Новом Саду, 1. фебруар 2019.